

# OBSAH

## Úvodník

Po třech letech . . . . .	1
Dneškem vychovávat pro budoucnost (B. Uher) . . . . .	145
Účast škol na dvouletém budovatelském plánu (Fr. Vítek) . . . . .	193
Dvouletý plán — dva roky výchovy nás všech (Fr. Možíš) . . . . .	289
S presidentem Dr. Edv. Benešem (Fr. Možíš) . . . . .	385
Na rozloučenou . . . . .	449

## Pedagogické základy dnešní školy. (Řídí Dr. Jan Vaněk a Frant. Možíš.)

<i>Babler O. F.</i> : Dvakrát Komenského Informatorium . . . . .	341
<i>Henek T. — Pecina Fr. — Vašíček Fr.</i> : Příspěvek k problému jednotné školy . . . . .	391
<i>Hendrich Josef</i> : Komenský na jevišti . . . . .	290
<i>Hamerský Theodor</i> : Slovník šestiletého dítěte . . . . .	62, 109
<i>Hlaváček Lad.</i> : K sociologii učitelstva . . . . .	97
<i>Jurášek Bohumil</i> : Sociálně-zdravotní výchova ve školní praxi . . . . .	194
<i>Konvička Vl.</i> : Didaktický verbalismus nebezpečím dnešní školy . . . . .	6, 51
<i>Kubálek Josef</i> : O potřebě dějin methodiky pro školy obecné . . . . .	463
Slabikář český . . . . .	400
<i>Pohanka Fr.</i> : Masarykovo hledisko na práci učitelovu . . . . .	245, 295
<i>Příhoda Václav</i> : Diferenciace světovým problémem . . . . .	461
<i>Sýkora Jan</i> : Rodičovské sdružení a škola . . . . .	102
<i>Dr. Vaněk Jan</i> : Průhledy učitelstvím . . . . .	241, 292, 337, 386
<i>Vítek Frant.</i> : Proč jednotnou školu bez větví? . . . . .	196
Vzořová škola — náš nejlepší pomocník . . . . .	450
<i>Vrána Stanislav</i> : Realismus ve školské praxi . . . . .	4, 49
<i>Vyhnálek S.</i> : My a ruský jazyk . . . . .	398

## Slovanské a jiné zahraniční školství. (Řídí V. Medonos.)

<i>Cigna Karel</i> : Nad stránkami měsíčníku Sovětskaja pedagogika . . . . .	103
<i>Medonos V.</i> : Prapor se vrátil do školy . . . . .	11
Dětská encyklopedie . . . . .	11
Vědecká orientace v sovětské pedagogice . . . . .	9
Školství v Jugoslavii . . . . .	303
Sovětští rodiče o škole . . . . .	53
Mezinárodní spolupráce v oboru výchovy . . . . .	304
<i>Novotný Josef</i> : Ze slovanského školství . . . . .	248

## Škola našeho venkova. (Řídí Jaroslav Just.)

<i>Grulich B.</i> : K problematice málotřídních škol . . . . .	457
<i>Just Jar.</i> : O budoucnost málotřídních škol . . . . .	299
Učitel a škola v budování socialistické vesnice . . . . .	11
<i>Bejšovec Josef</i> : Venkovská málotřídní škola . . . . .	341
<i>Schwub K. — Just Jar.</i> : Málotřídní škola . . . . .	249
<i>Vašíček Josef</i> : Venkovská málotřídní škola obecná . . . . .	250



## Zásady a směrnice práce na škole obecné.

<i>Bambas Theod.</i> : Boj s únavou žáků při vyučování . . . . .	15
<i>Čáp Josef</i> : O vyučování skupinovém . . . . .	56
<i>Komárek Josef</i> : O vyučování skupinovém . . . . .	434
<i>Konvička Vl.</i> : Je individualisace školní práce aktuální v současné době? . . . . .	19
Kde je místo národní školy v revoluci? . . . . .	15
<i>Korejs Josef</i> : Svoboda metody . . . . .	19
<i>Kozlík Jar.</i> : Učitelstvo usiluje o zlepšení zdravotního stavu mládeže . . . . .	144
<i>Kurfürst Josef</i> : O vyučování skupinovém . . . . .	202
<i>Pergler Max</i> : Otázka repetentů . . . . .	53
<i>Štěpánek Čeněk</i> : O skupinovém vyučování . . . . .	345
<i>Dr. Valšík J. — Jurášek B.</i> : Školní přesnídávka . . . . .	379

## Osnovy

<i>Černý Norbert</i> : Podrobné rozvrhy učiva pro obecné školy . . . . .	436, 485
<i>Konvička Vlad.</i> : Osnovy minimální, normální nebo maximální? . . . . .	333
Podrobné rozvrhy učiva pro 1.—5. post. ročník na září až listopad . . . . .	86
<i>Uher Boh.</i> : Známe již dobře osnovy? . . . . .	222

## Elementární stupeň. (Řídí Josef Korejs.)

<i>Berka Em.</i> : Některé problémy dnešní české elementárky . . . . .	452
<i>Brda G.</i> : Nad slabikářem z r. 1864 . . . . .	93
<i>Ecler Josef</i> : Učíme podle čítanky „Doma a ve škole“ . . . . .	60, 134, 183
<i>Chmelíř V.</i> : Čtení a psaní podle knihy F. Jungbauera „Doma a ve škole“ . . . . .	208
<i>Jelínek Ot.</i> : Synthetická, analytická a globální metoda v praxi . . . . .	407
<i>Kadeřábek St.</i> : Mé zkušenosti s vyučováním podle „Sluníčka“ . . . . .	306
<i>Kohoutek Hynek</i> : Didaktické uvolnění na stupni elementárním . . . . .	20
<i>Konvička Vl.</i> : Psaní v poměru ke čtení v elementární třídě . . . . .	134
Proti předkreslování schemat dětem v elem. třídě . . . . .	135
<i>Korejs Josef</i> : Elementární čítanky . . . . .	224
Pomůcky k čítance „Sluníčko“ . . . . .	236
<i>Krayzel Max</i> : Zásadní hlediska při výuce psaní v elementární třídě . . . . .	366
<i>Kvasnička Josef</i> : Elementární čítanky . . . . .	409
<i>Musil Fraňo</i> : Úkoly a zásady praxe na elementárním stupni . . . . .	146
<i>Salzman V.</i> : Čtení podle 7. vydání „Poupat“ . . . . .	465
<i>Smetana Josef</i> : Kresba v prvouce . . . . .	58
<i>Vraný Alois</i> : Elementární čítanky . . . . .	252

## Občanská výchova. (Řídí Josef Hála.)

<i>Čáp Josef</i> : O abstinentské výchově mládeže . . . . .	496
<i>Hála Josef</i> : Poznámky k osnovám občanské výchovy . . . . .	266
Mravní jevy v občanské výchově . . . . .	365
Významné a vzpomínkové dni . . . . .	182
Nástin postupu v pracovní jednotce obč. výchovy . . . . .	152, 218
Několik námětů pro pracovní úkoly v nepřímém vyučování v občanské výchově . . . . .	413
<i>Konvička Vl.</i> : Organizace dětské samosprávy se zřetím k dět. věku . . . . .	347
Obecné zřetelé v organizaci žákovské samosprávy . . . . .	104
Zvedáme dětskou pracovní morálku . . . . .	96
<i>Novák Miroslav</i> : Masaryk usměvavý . . . . .	444



## Jazyk český. (Řídí O. Horák.)

<i>Cacák Frant.</i> : Globální metoda a mluvnice ve 2. post. ročníku . . . . .	308
<i>Čondl Adolf</i> : Pravopisný slovníček . . . . .	29
<i>Gotvald Josef</i> : Isolace slabik v jazyce vyučovacím . . . . .	485
<i>Hrbas Jan</i> : Jedno potřebné . . . . .	32
<i>Juřička Ed.</i> : Desetiminutovky v mluvnici a pravopisu . . . . .	365
<i>Křiváček F.</i> Globální psaní . . . . .	485
<i>Lidmila Boh.</i> : Poznámky k praxi. O kontrole a klasifikaci sešitů . . . . .	321
<i>Mojžíš Antonín</i> : Náprava hlasitého čtení v praxi . . . . .	411
<i>Müller Štěpán</i> : Dopis jako východisko vyučování . . . . .	65
<i>Nantl Břet. — Křiváček F.</i> : O kontrole sešitů a cvičení . . . . .	484
<i>Pátek F.</i> : Sloh? . . . . .	254
<i>Říha Boh.</i> : Podrobné přípravy na vyučování slohu v 3. až 5. po- stupném ročníku . . . . . 69, 115, 158, 257,	350
Doslov k podrobným přípravám na vyučování slohu . . . . .	479
<i>Smolík Cyril</i> : Theorie vyučování slohu v praxi . . . . .	86
<i>Synek Hubert</i> : Jedno potřebné . . . . .	205
<i>Vlček Rad.</i> : Sloh v praxi ve 4. postupném ročníku . . . . .	26
<i>Wenig Frank</i> : Využití pravidel ve vyučování slohu . . . . .	214
<i>Záruba Alois</i> : Dopis . . . . .	211
Sloh v svobodné škole . . . . .	22

## Jazyk ruský. (Řídí Josef Novotný.)

<i>Kovář V.</i> : Učebnice a příručky ruštiny pro obecné školy . . . . .	263
<i>Schmitt V.</i> : Vyučování ruskému jazyku na obecné škole . . . . .	470

## Věcné nauky. (Řídí Jaroslav Robeš a Bohuslav Lidmila.)

<i>Beran Jan</i> : Výběr a osnování učiva věcných nauk na škole I. stupně . . . . .	311
Nové obtíže ve věcném učení na škole obecné . . . . .	34, 76
<i>Beran-Hála-Konvička-Robeš</i> : Ukázka učení o vlasti a o přírodě . . . . .	216
<i>Bukovský Josef</i> : Ukázka učební hodiny z vlastivědy . . . . .	319
<i>Čáp Josef</i> : Blíž k přírodě . . . . .	236
<i>Lidmila Boh.</i> : Vlastivěda na rozcestí . . . . .	268
<i>Petřík V. — Lidmila Boh.</i> : Vlastivědné sborníky . . . . .	435
<i>Robeš Jaroslav</i> : Schema učební jednotky . . . . .	107
<i>Dr. Spalová K.</i> : Pro vycházky . . . . .	37

## Počty. (Řídí Gustav Kníže.)

<i>Černá J. — Vlastníková K.</i> : Jak vyučovati počtům na elementárním stupni . . . . . 270, 314,	357
<i>Horák O.</i> : Početní diktáty . . . . .	225
<i>Schwub K.</i> : Šetrme časem! . . . . .	367
<i>Trajer Josef</i> : Úkoly Početní sekce v r. 1947 . . . . .	165

## Výtvarná výchova. (Řídí Emanuel Strnad.)

<i>Smetana Josef</i> : Kresba odrazem duše . . . . .	473
<i>Konvička Vlad.</i> : Proti kolektivní metodě v kreslení . . . . .	41
<i>Strnad Em.</i> : Nynější stav výtvarné výchovy na školách obecných . . . . .	77, 121
Úvod k podrobným osnovám elementárního kreslení a ručních prací výchovných . . . . .	220, 272
<i>Švarc L.</i> : Celostní pojetí ve výtvarných projevech dítěte . . . . .	415



## Psaní. (Řídí Theodor Hamerský.)

<i>Hamerský Th.:</i> Pokus s tiskacím písmem v elementárce . . . . .	420
<i>Musil Fraňo:</i> Běžná praxe výuky psaní ve Spojených státech . . .	481
<i>Svoboda Rud.:</i> Rozstup písma . . . . .	167

## Hudební výchova. (Řídí Leopold Ambrož.)

<i>Ambrož L.:</i> Jak máme zpívat? . . . . .	322
<i>Schmitt V.:</i> Státní hymna . . . . .	181
<i>Zavadil Jan:</i> Náš zpěv . . . . .	124
<i>Zrno Felix:</i> Hudební výchova československé mládeže . . . . .	38, 81

## Ruční práce dívčí a domácí nauky. (Řídí Klema Strítecká.)

<i>Burešová O.:</i> K nové ideologii dívčích ručních prací a dom. nauk . . .	317
Jednotné ruční práce chlap. a dívčí na škole I. stupně . . . . .	476
<i>Parmová L.:</i> Z mé školní praxe . . . . .	360
<i>Popelářová Irena:</i> O učebnice domácích nauk . . . . .	179
<i>Strítecká Klema:</i> Kapitola z metodiky vaření . . . . .	82
Rozbor prozatímních učebních osnov z dívčích ručních prací a domácích nauk po stránce vý- chovné a praktické . . . . .	176
Výstava dívčích ručních prací a domácích nauk . . . . .	482

## Tělesná výchova. (Řídí O. Továrek a Frant. Bílá.)

<i>Bílá Fr.:</i> Tělovýchovné slavnosti československých škol v Praze . . . . .	223
<i>Holečková B.:</i> Několik poznámek k rekreaci žactva . . . . .	445
<i>Libenský Jan:</i> Tělesná výchova na málotřídních školách . . . . .	133, 275
<i>Pangrác J.:</i> Tělesná výchova na obecných školách bez tělocvičny . . . . .	359
Pojďte s námi . . . . .	445
<i>Polman Karel:</i> Smyslové hry . . . . .	277
Vycházky . . . . .	172
Tělesná výchova na nižším stupni . . . . .	39
<i>Sedlář R.:</i> Nezapomeňte na začátku školního roku . . . . .	40
<i>Továrek O.:</i> Tělesná výchova na obecné škole . . . . .	418
Hodina tělesné výchovy . . . . .	84
Hodina tělesné výchovy ve třídě . . . . .	131
Veselá hodina tělesné výchovy . . . . .	224
<i>Záboj O.:</i> Když zařizujete tělocvičnu . . . . .	235
Poznámky k odbornému studiu učitelů v tělesné výchově . . . . .	403

## Výchova uměním. (Řídí N. Černý, Boh. Trnka, Fr. Auerswald—Žlebský, Ant. Gála.)

<i>Auerswald—Žlebský Fr.:</i> První prvoučný film . . . . .	232
Náměty na školní filmy . . . . .	139
Soutěž na náměty prvoučných filmů končí . . . . .	373
<i>Benet V. — Trnka V.:</i> Školský rozhlas na jednotřídní škole . . . . .	327
<i>Černý Norbert:</i> Dobrodružná literatura . . . . .	226, 279, 323, 367
<i>Gála Ant.:</i> Dětem jen dobré divadlo . . . . .	42
Dětské divadlo, nebo divadlo pro děti? . . . . .	372
<i>Chudoba. V.:</i> Doplnková četba . . . . .	227
<i>Jančík Fr. — Trnka B.:</i> Školský rozhlas na jednotřídní škole . . . . .	184



<i>Konvička Vl.:</i> Výchova vkusu na obecné škole . . . . .	91
Kázeň dětí při návštěvě divadel . . . . .	185
<i>Mencl B.:</i> Domácí rozhlas v naší škole . . . . .	89
<i>Trnka B.:</i> Vlastnosti rozhlasové lekce s pedagogického hlediska . . .	136
<i>Velišková Hel.:</i> Filmy mládeži přístupné . . . . .	489
<i>Záruba Al.:</i> Hlas, který zní . . . . .	41

Stavba škol, zařízení, učebnice, pomůcky. (Řídí Čeněk Štěpánek a Marie Šotková.)

<i>Černý Norbert:</i> Učebnice, příručky pro žáky a pracovní sešity . .	494
<i>Hála Josef:</i> Funkční účelnost ve škole a v jejím zařízení . . . . .	378
<i>Huber Fr.:</i> O tvář nové školy . . . . .	443
<i>Jungbauer Fr.:</i> O prvoučných obrazech . . . . .	190
<i>Dr. Kašpar E.:</i> O pomůckách . . . . .	233
<i>Kessl Ant.:</i> Hračka jako výchovná pomůcka . . . . .	236
<i>Mach Alois:</i> Co nám chybí? . . . . .	444
<i>Šplíchal Robert:</i> Třída a škola — druhý domov . . . . .	330
<i>Štěpánek Čeněk:</i> Materiální podmínky práce ve škole . . . . .	44
Místo pro stavbu školy . . . . .	92
Pomocná pracovna . . . . .	141
Místnost pro společná shromáždění žáků . . . . .	188
Adaptace školních budov . . . . .	285
<i>Uher Boh.:</i> Nový ráz našich škol v pohraničí . . . . .	332

Různé. (Řídí O. Horák.)

<i>Hk:</i> Na sklonku školního roku . . . . .	503
<i>Hanáková M.:</i> Kursy pro instruktorky správné výživy . . . . .	333
<i>Hůlková B.:</i> Kapitola trochu nepopulární . . . . .	47
<i>Konvička Vl.:</i> Nechat školu v klidu? . . . . .	96
Učitelé musí zůstat učiteli . . . . .	238
Zapojení obecné školy do dvouletého plánu . . . . .	381
<i>Kratochvíl V.:</i> Na chvíličku, prosíme! . . . . .	383
<i>Mach Al.:</i> Dítě v rozpacích . . . . .	382
<i>Vítek Fr.:</i> Ne — takhle se to nedělá . . . . .	446
Výzva k spolupráci (Výzkum zásoby slov) . . . . .	192

Literatura, zprávy a posudky.

Pedagogika, methodika, didaktika.

*Bělič Jar.:* Ve službách lidu 151 - *Bláha, Dr. In. Arn.:* Sociologie dětství 305 - *Čapek, Dr. E.:* Jan Amos Komenský 464 - *Hanáč, Dr. Vlad.:* Tělocvičné různosti 278 - *Hornof-MUDr Zdeněk a Schmid, MUDr Ludv.:* Tělesná výchova mládeže očima lékaře 251 - *Jandera, Otakar:* Sport mladých 278 - *Komenský, J. A.:* Počátkové čtení a psaní. Přel a úvodem opatřil Dr. Jos. Hendrich 150 - *Kriebel, Dr. O.:* Úvod do studia didaktiky školy obecné 344 - *Kubiček, MUDr a RNDr Karel:* Zdravotní a nápravná pohybová výchova 489 - *Mertlík, Rud.:* Nebezpečí jednotné školy 405 - *Pazourek, Vlad.:* Přítomnost české literatury pro mládež 187 - *Plochý, Frant.:* Uvedení do správy obecné a měšťanské školy 251 - *Příhoda, Václav:* Idea školy druhého stupně 343 - *Bartoš, Augustin:* Neobvyklé psaní 135 - *Štěpánek, Čeněk:* Nová škola-nový život 464 - *Štorch, Eduard:* Školní dějepis v theorii i v praxi 489 - *Vrána, Stan.:* Základy nové školy 304 - *Zima, Jaroslav:* Pramen českých textů, cvičení a diktátů 279.



## Věda, umění, populární spisy.

*Bilek, Jakub*: Jan Augusta v letech samoty 201 - *Budovatelský program* třetí vlády Národní fronty Čechů a Slováků 14 - *Dvořák, Max*: Italské umění 446 - *Enander, Bo a Arnheim, F.*: Tak vládl panský národ 151 - *Fidrmuc, Dr. Oldřich*: Přehled dějin československých a ruských 334 - *Kořan, Jan*: Staré české železářství 334 - *Krofta, Kamil*: O bratrském dějepísectví 334 - *Lorenc, Miroslav*: Autor píše knihu 335 - *Machát, Ant.*: Naši ve Vídni 152 - *Novák, Arne - Havel, R. - Grund, A.*: Stručné dějiny literatury české 501 - *Novotný, Ant.*: Praha „Temna“ 334 - *Platon*: Symposium 446 - *Stanislavskij, K. S.*: Můj život v umění 335 - *Vilíkovský, Jan*: Legenda o sv. Kateřině 501 - *Vozka, Jar.*: Úvod do ideologie moderního socialismu 344.

## Divadlo, loutkářství, příležitostné oslavy.

Bibliotéka uměleckých maňásků 282 - Moderní loutková scéna 282 - *Stuchlý, Hynek*: Státní svátek 28. říjen 283 - *Záruba, Alois*: Květnová revoluce 283.

## Učebnice, příručky pro žáky, doplňková četba.

*Hostáň, Jan - Sturm, Dr. A.*: Práce strojů 441 - *Hostáň, Jan - Baby, J. K.*: Ovoce 279 - *Frendlovský, Frant.*: Československé dějiny 278 - *Libíčková, Růž. - Horák, O.*: Podzim. Zima 441 - *Ljacká - Zelená, Dr. V. L.*: Ruská čítanka pro pokročilé 202 - *Pelišek, Rud.*: Tajemné zápisy ve skalách 440 - *Prokopová, Ludmila*: Učebnice moderní španělštiny 334 - *Schneider, A.*: Jednoduchými pokusy od magnetu k elektromotoru 441 - *Souček, R.*: Grammaire Française 334 - *Urban, Klement*: Svaz sovětských republik, II. díl 278 - *Vítek, Fr.*: Přehled mluvnického učiva škol II. stupně 279 - *Vodička, Dr. Karel*: Učím se španělsky 202.

## Knihy pro mládež.

*Běhounek, Fr.*: Na sever od Zambezi 492 - *Bulatov*: Ruské národní pohádky 187 - *Čukovskij, Nik.*: Ruská Amerika 376, Z chudého chlapce slavným mořeplavcem 376 - *Dale, Norman*: Tajná služba 283 - *Denk, Petr*: O hloupém vlkovi a chytré lišce 187, Mrazík (Ruské národní pohádky) 187, Pohádky bílých nocí 442 - *Erben, K. J.*: Pohádky. Upravil Fr. Kárník 187, 377 - *Frey, Jaroslav*: Ruské a české pohádky 284 - *Grebněv, Grigorij*: Strážcopolární stanice 375 - *Grégrová, B.*: Radosné mladí 377 - *Holková, Marie*: Děvče z tichého městečka 493 - *Honner, J.*: Kubiček, kluk ze samoty 493 - *Hořejš, Josef*: Hrdinové mořských hlubin 376 - *Hostáň, Jan*: Repetilka 329 - *Hostáň, Jan a Pospíšil, Ant.*: Myška všudylka 284 - *Janouch, Jar.*: Zpěv z pralesa 493 - *Jirásek, Alois*: Těžké kroky 493 - *Kopta, Josef*: Přívoz pod ořechy 283 - *Kraus, Arno*: Pohádky o Červené karkulce 375 - *Krylov, Ivan Andrejevič*: Bajky 186 - *Kubeš, Richard*: Měsíc spadl do rybníčka 284 - *Levin, Doivber*: Fedka 374 - *Malý, Jakub*: Švanda dudák 442 - *Malík, Dr. Jan*: Míček - Flíček 329 - *Mamin, Sibirjak, D.*: Šedokrčka 377 - *Míšek, E. F.*: Pohádky paní Pravdy 492 - *Němcová, Božena*: Národní báchorky a pověsti Uspořádal Jiří Dismas 377 - *Novák, Josef*: Do světa letadel 329 - *Oleša, Jurij*: Tři tloušťící 442 - *Pavel, Josef*: Junáci na Otavě 329 - *Polnice, knihovna pro vlasteneckou a brannou výchovu* 377 - *Rakušan, J.*: Chechtavý Janek 377 - *Růžička, Xaver*: Na život a na smrt 284 - *Řezáč, Václav*: Kluci, hurá za ním 375 - *Ríha, Boh.*: Kmotříček Blažej 328 - *Silová Boh.*: Čechy krásné 330 - *Spilka Zdeněk*: Říkej nám, táto 283 - *Swift Jonathan*: Guliverovy cesty 186 - *Šmilovský A. V.*: Náš dědeček 493 - *Třebízský, V. B.*: Z dob slávy a utrpení. Upravil Jar Matuš 328, Dívtvorné dudy 494 - *Turgeněv, I. S.*: Lovcovy zápisky 493 - *Wenig Frank*: Dům u tří podkov 442 - *Zhoř Ant.*: Poctivý Abe 329, Učedník kouzelníka Čaryfuka 328.

## Krásná literatura.

*Hillary Rich.*: Poslední nepřítel 335 - *Fischl Vikt.*: Lyrický zápisník. Básně 335 - *Hora Josef*: Pokušení. Báseň 335 - *Kolek Antonín*: Proti všem 334 - *Seifert Jar.*: Přílba hlíny. Básně 335 - *Maugham, W. Somerset*: Na ostří nože 334 - *Pristley J. B.*: Sobotní svítání 335.

## Časopisy.

Jednotná škola 502 - Naše řeč 500 - Nová skutečnost 500 - Práce ženy v létě 501 - Předškolní výchova 501 - Sborník pro hospodářské a sociální dějiny 150 - Sociologická revue 500 - Štěpnice 185, 492 - Theorie a praxe 502.